

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

**Zhodnocení procesu účetní uzávěrky a účetní závěrky u
zvoleného subjektu**

Monika Šmídová

© 2015 ČZU v Praze

SOUHRN

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku účetní závěrky dle platných právních norem na území České republiky. Teoretická část práce je uvedena specifikací jednotlivých fází účetní uzávěrky a účetní závěrky. V rámci účetní uzávěrky je popsána inventarizace majetku a závazků, opravné položky, rezervy, kurzové rozdíly a přechodné položky, ocenění majetku k rozvahovému dni a vyčíslení daňové povinnosti. V další části teoretických východisek jsou představeny všechny typy účetních výkazů včetně přílohy k účetní závěrce a jsou zde uvedeny následující povinnosti po sestavení účetní závěrky.

Předmětem praktické části diplomové práce je analýza jednotlivých etap účetní uzávěrky a účetní závěrky u zvoleného podnikatelského subjektu. Na základě ekonomických a účetních dat vybrané akciové společnosti je provedená analýza porovnávána s teoretickými východisky a platnými právními normami. Zhodnocení celého procesu účetní závěrky se stává relevantním podkladem pro vyslovení konkrétních doporučení a návrhů u zvolené akciové společnosti, které přispívají k věrnému a poctivému zobrazení skutečnosti v účetnictví.

KLÍČOVÁ SLOVA: Účetní závěrka, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, české účetní standardy, oceňování.

CÍL PRÁCE

Cílem diplomové práce je na základě teoretických východisek popsat a ověřit správnost procesu účetní závěrky u zvoleného podnikatelského subjektu a doporučit návrhy na zlepšení, které by směřovaly k naplnění základního účetního principu – věrného a poctivého zobrazení skutečnosti.

Díličí cíle vedoucí k naplnění hlavního cíle jsou vymezeny následovně:

1. kompilace a specifikace jednotlivých fází účetní závěrky z pohledu platných právních norem,
2. deskripce vybraného podnikatelského subjektu,
3. analýza položek účetní závěrky u zvoleného podnikatelského subjektu, komparace s právními předpisy,
4. syntéza údajů, zpracování účetních výkazů,
5. zhodnocení procesu účetní závěrky,
6. vyhotovení návrhů a doporučení pro zvolený podnikatelský subjekt.

METODIKA PRÁCE

Diplomová práce využívá širší spektrum vědeckých metod, jež byly vybrány adekvátně ke zkoumanému předmětu práce. Uvedené metody zahrnují specifikaci konkrétních etap účetní závěrky, deskriptivní popis účetní jednotky, analýzu jednotlivých fází účetní uzávěrky a položek účetních výkazů spolu s jejich komparací s platnými právními normami, a také syntézu shromážděných údajů v závěrečné části práce.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ

Vyvrcholením účetních prací během běžného účetního období je účetní závěrka, která podává souhrnné informace o finanční pozici, výkonnosti a peněžních tocích dané společnosti. Údaje zveřejněné v účetních výkazech a příloze k účetní závěrce slouží jako hlavní podklad pro zhodnocení uplynulého účetního období a rovněž jako výchozí podklad pro rozhodování o budoucím ekonomickém vývoji účetní jednotky.

Diplomová práce je zahájena identifikací a vymezením platných právních norem v České republice, ve kterých je upravena problematika účetní závěrky. Nedílnou součástí pro její správné sestavení se stává výklad hlavních účetních zásad. V souladu s uvedenými právními předpisy jsou dále specifikovány jednotlivé fáze účetní závěrky, zahrnující na sebe navazující kroky v rámci účetní uzávěrky a následnou charakteristiku všech účetních výkazů včetně přílohy k účetní závěrce.

Praktická část diplomové práce je uvedena deskripcí zvoleného podnikatelského subjektu spolu s jeho základními ekonomickými ukazateli. Stěžejní část tvoří analýza veškerých kroků účetní uzávěrky provedená na základě dostupných ekonomických a účetních dat vybrané účetní jednotky a komparovaná s platnými právními normami. Východiskem pro sestavení účetních výkazů je syntéza údajů zjištěných v rámci účetní uzávěrky.

V závěru diplomové práce je zhodnocen proces celé účetní závěrky, pomocí kterého jsou vyjádřeny konkrétní návrhy a doporučení k provádění účetní závěrky, jež přispívají k věrnému a poctivému zobrazení skutečnosti v účetnictví.

V rámci účetní uzávěrky je hodnocena inventarizace majetku a závazků, při níž nebyl zjištěn žádný inventarizační rozdíl. Účetní jednotka inventarizaci provádí dle vnitřní směrnice, která je sestavená v souladu s platnými právními předpisy v oblasti účetnictví. Doporučení účetní jednotce vyplynulo z nedostatečné evidence odpisů k dlouhodobému majetku.

Společnosti je navrženo vést oddělené účetní a daňové odpisy, z důvodu lepšího zachycení skutečného opotřebení a použitelnosti dlouhodobého majetku a nezakreslování základu daně pro výpočet daně z příjmů. Účetní jednotce je také doporučeno zanést do vnitřní směrnice účtování o zákonných opravných položkách k pohledávkám, které společnost vytváří, a to díky výši pohledávek a dodržení kontinuity přenosu informací v rámci společnosti. Účetní jednotka zcela respektuje akruální princip, náklady a výnosy tedy účtuje do období, se kterým věcně a časově souvisí. Neuhrazené faktury přepočítává kurzem ke konci rozvahového dne. Důležitou etapou účetní uzávěrky se stává vyčíslení daňové povinnosti. Pokud se společnost rozhodne odlišit metodiku účetních a daňových odpisů, je povinna vyčíslit a účtovat i o odložené dani.

Společnost sestavuje všechny účetní výkazy včetně přílohy k účetní závěrce, a to plně v souladu s prováděcí vyhláškou č. 500/2002 Sb., pro podnikatele. Pro účely srovnání druhového a účelového členění nákladů a výnosů jsou v diplomové práci uvedené obě formy výkazu zisku a ztrát. Na základě jejich porovnání lze konstatovat, že výkaz zisku a ztráty v druhém členění se více přibližuje finančnímu účetnictví a naopak výkaz zisku a ztráty v účelovém členění se více zpodobňuje s manažerským účetnictvím.

Účetní jednotce z § 20, odst. 1. zákona o účetnictví vyplývá povinnost auditu a sepsání výroční zprávy, kterou společnost nedodržela. Závěrečné doporučení se týká neodkladného vyhotovení výroční zprávy a následné doručení na Rejstříkový soud, kde je poté spolu se všemi ostatními výkazy zveřejněn.

Jako vhodný nástroj pro kontrolu správného a efektivního průběhu účetní závěrky je účetní jednotce navržen konkrétní harmonogram účetní závěrky s doporučením o zahrnutí do vnitřní směrnice.

Vzhledem k zásadním změnám v oblasti účetnictví účinných od 1. 1. 2016 jsou v práci tyto změny popsány, z důvodu výrazného vlivu na analyzovanou společnost v příštích účetních obdobích.

Přestože zhodnocení procesu účetní závěrky prokázalo drobné nedostatky, které jsou prezentovány ve formě doporučení účetní jednotce, lze uvést, že analyzovaná účetní závěrka zvolené společnosti je sestavená v souladu s platnými právními normami a vnitřní směrníci upravující oblast inventarizace. Doporučení byla předána vedoucímu účetní jednotky a ten s díky konstatoval, že budou zohledněna při zpracování následné účetní závěrky. Výstupy této diplomové práce budou tedy společností využita.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

CHALUPA, Rostislav a Eva FIŠEROVÁ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2015*. 13., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2015, 409 s. ISBN 978-80-7263-933-5.

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Vyd. 1. Praha: Trizonia, 2012, 440 s. ISBN 978-80-7273-169-5.

KYNCLOVÁ, Daniela. *Účetní závěrka*. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2013, 160 s. ISBN 978-80-213-1497-9.

LÍBAL, Tomáš a Milana OTRUSINOVÁ. *Účetnictví - principy a techniky: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Institut certifikace účetních, 2014, 414 s. ISBN 978-80-86716-94-7.

PROKŮPKOVÁ, Danuše a Michal SVOBODA. *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek: základy českého účetnictví a výkaznictví*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 150 s. ISBN 978-80-7478-522-1.

STROUHAL, Jiří. *Účetní závěrka*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 304 s. ISBN 978-80-7357-692-9.

VAŠEK, Libor a Eva FIŠEROVÁ. *Finanční účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Institut certifikace účetních, 2014, 288 s. ISBN 978-80-86716-97-8.

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 6. listopadu 2002, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Zákon č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ze dne 12. prosince 1991, o účetnictví.